

Lancet – läkar-kårens samvete

■ Trots att Lancet upplagemässigt är en liten tidskrift räknas den till de fyra »stora« tillsammans med JAMA, BMJ, och New England Journal of Medicine. Kombinationen av vetenskaplig kvalitet och kritisk medicinsk journalistik attraherar framstående skribenter och en internationell läsekrets.

På sidorna 248–251 i Läkartidningen denna vecka intervjuas Lancets chefredaktör Richard Horton.

Lancets speciella profil är inriktningen på globala hälsofrågor. Tidskriften publicerar regelbundet arbeten skrivna av forskare i tredje världen eller sådana som behandlar utvecklingsländernas sjukdomspanorama. Richard Hortons egen ståndpunkt exemplifieras väl av hans ledarkommentar till händelserna den 11 september.

»...den politiskt religiösa fanatismen kan bara frodas i en miljö där sjukvårdssystemet brutit samman ... och den kan enbart utrotas med satsningar på befolkningens hälsa ...« (Lancet 2001; 358: 1112)

En annan hjärtefråga för Lancet är långtgående krav på att öppet redovisa bindningar och intressekonflikter som kan påverka en artikels analys och slutsatser.

Läkartidningens redaktionella ståndpunkter ligger nära Lancets även om vi som nationell tidskrift har mer begränsat utrymme för globala problem. Läkartidningen har en tydlig policy för att minska det kommersiella inflytandet över vår egen medicinska information. Vi anser också att man bör ställa samma krav på det stora medieflödet av kvasimedicinska tidskrifter och portaler vars redaktionella policy och förhållande till annonsörer och sponsorer sällan eller aldrig redovisas. »Public trust in the scientific process has to be restored and the best way to do that is by a strong commitment to

peer review and transparency« för att citera en aktuell kommentar i Lancet (Lancet 2001; 358: 1723-24).

Josef Milerad

Josef Milerad
medicinsk chefredaktör

Läkarförbundet söker VD
Se sidan 327

Ledare

Samarbete med problem	241
Robert Wahren	

Aktuell och reportage

Ekonomiskt stöd under graviditet	244
Ett steg närmare xenotransplantation	244
Stort budgetunderskott i Östergötland	245
Minskad spetskompetens på förslag för att rädda ekonomin i Linköping	
Distriktsläkarna i Östergötland får betalt under studierna	245
Särskild pool för läkare som förkovrar sig	
Trög start för datateknik vid förskrivning	246
Läkarna nobbar e-recept trots apotekens beredskap	
Uppskattat på Jakobsbergs vårdcentral	247
»Nu har även patienterna uppfattat alla fördelarna«	
Richard Horton, chefredaktör för The Lancet	248
»Vi ställer frågor om medicinen som ingen annan vågar ställa«	

Medicinsk kommentar

Xenotransplantation ger framtidshopp	252
Bättre genomodifiera givaren, grisen, än att motverka avstötning genom att utsätta mottagaren för biverkningsbelastad immunsuppression	
Carl-Gustav Groth	
När är högt blodtryck en sjukdom?	256
Amerikanska studier rekommenderar sänkt gräns för behandling – men är syftet egentligen att öka försäljningen av blodtryckssänkande medel?	
Lars Werkö	
Evidensbaserad medicin	261
Placebo – något att tro på?	
Erik Hägg	

Klinik och vetenskap

Evidensbaserad medicin	264
Dos-effektkurva för inhalationssteroider vid astma bör beaktas vid dosökning	
Kommentar till en Cochrane-rapport	
Tony Foucard, Bengt-Eric Skoogh	
Noggrann anamnes kan ge besked om form av primär huvudvärk	270
Redovisning av och kommentarer till omfattande översiktsartikel	
Carl Dahlöf	
Cirkulationssvikt vid akut förgiftning – nya behandlingsråd	276
Jonas Höjer	
SBU-Alert rapport: Stereotaktisk strålkirurgi vid medfödda missbildningar av blodkärl i hjärnan	283
SBU-Alert rapport: BNCT – Strålbehandling med neutroner vid hjärntumör	289
Forkølelse – vrisikofaktorer, smitte og behandling	293
Henrik Permin, Henrik Herløv-Nielsen	